

АВІАЦІЙНИЙ ПЕРСОНАЛ: ОНОВЛЕННЯ ПОНЯТТЯ

У статті досліджуються норми Повітряного кодексу України, що регламентують поняття і статус авіаційного персоналу. Аналізується їх кореляція з нормативними положеннями актів Державної авіаційної служби України. На підставі аналізу зроблено висновок про відсутність у нормативно зафіксованій структурі авіаційного персоналу великої групи суб'єктів, що виконують однотипні з ним функції. Цю частину персоналу запропоновано визначити як «інший персонал, діяльність якого безпосередньо пов'язана з використанням цивільної авіації». Єдність правової природи функцій авіаційного персоналу та іншого персоналу, діяльність якого безпосередньо пов'язана з використанням цивільної авіації, дозволило визначити як «персоналу цивільної авіації». На цій підставі сформульовано пропозицію про доцільність використання в авіаційно-правовій сфері поняття і терміну «персонал цивільної авіації» замість поняття і терміну «авіаційний персонал».

Ключові слова: авіаційний персонал, безпека польотів, Повітряний кодекс України, персонал цивільної авіації, функції персоналу цивільної авіації.

Постановка проблеми та її актуальність. Цивільна авіація визначається законодавством як авіація, яка використовується для задоволення потреб економіки і громадян у повітряних перевезеннях і авіаційних роботах, а також для виконання польотів у приватних цілях [1]. Не виникає сумнівів, що реалізація таких функцій вимагає наявності спеціально підготовленого персоналу.

Аналіз досліджень та публікацій. У цьому зв'язку, звертає на себе увагу детермінація в дослідницьких і нормативних матеріалах поняття «авіаційний персонал». Це насамперед акти, що регулюють діяльність авіації України [2], документи Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) [3], а також законодавство інших країн [4].

За визначенням авіаційної енциклопедії [5], авіаційний персонал – це працівники цивільної авіації, діяльність яких безпосередньо пов'язана з її використанням.

За даними Дараганової Н. В. [6] термін «авіаційний персонал» на законодавчому рівні вперше з'являється в Повітряному кодексі СРСР 1983 року. Даний кодекс встановив, що авіаційний персонал включає в себе особовий склад авіаційного підприємства, організації, підрозділу, навчального закладу, що складається з авіаційних спеціалістів за професійною ознакою. Іншими словами це будь-які працівники сфери цивільної авіації, діяльність яких спрямована на реалізацію її цілей.

У нормативних документах України, прийнятих до 2011 року, авіаційний персонал розуміється як особовий склад авіаційного підприємства, організації, підрозділу, командно-керівний склад, що складається з авіаційних спеціалістів за професійною ознакою. Це насамперед Повітряний кодекс України 1993 р., а також накази спеціально уповноваженого органу виконавчої влади «Про затвердження Правил супроводження в контрольованих зонах авіапідприємств матеріальних цінностей і пасажирів» 1996 р., «Про затвердження Правил медичної сертифікації авіаційного персоналу цивільної авіації України» 2000 р., «Про затвердження Правил сертифікації аеропортів» 2004 р., «Про затвердження Інструкції про порядок перевезення зброї та боєприпасів пасажирськими рейсами авіаційного транспорту» 2005 р., «Про затвердження Положення про службу авіаційної безпеки авіаційного суб'єкта» 2005 р., «Про затвердження Правил сертифікації навчально-тренувальних центрів з підготовки персоналу з авіаційної безпеки» 2005 р., «Про затвердження Правил сертифікації служб авіаційної безпеки в Україні» 2006 р. та інші.

У літературних джерелах цього періоду до авіаційного персоналу відносили: а) працівників цивільної авіації, діяльність яких безпосередньо спрямована на здійснення цілей використання цивільної авіації [7], б) фахівців авіаційних підприємств, установ, організацій, навчальних закладів, які мають відповідну фахову підготовку та допуск до забезпечення і виконання польотів [8].

Також відзначимо, що в цілому ряді випадків, поряд з терміном «авіаційний персонал», зустрічаються терміни «авіапрацівників», «авіаційні фахівці», «працівники цивільної авіації» [9].

Виклад основного матеріалу. Прийнятий у 2011 році «Повітряний кодекс України» в п. 9 ст. 1 встановив, що авіаційний персонал складається з осіб, які: а) пройшли спеціальну професійну підготовку, б) мають відповідне свідоцтво, в) здійснюють льотну експлуатацію, г) технічне обслуговування повітряних суден, д) організацію повітряного руху, е) технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження.

Перераховані ознаки, по-перше, конкретизували сферу функціонування авіаційного персоналу, по-друге, значно її звужили порівняно з раніше діючими нормативними положеннями.

За цими ознаками детермінуються шість груп працівників сфери цивільної авіації: 1) пілот (командир) повітряного судна; 2) диспетчер управління повітряним рухом (диспетчер служби руху), 3) персонал з технічного обслуговування повітряних суден; 4) члени випробувального екіпажу; 5) член екіпажу пасажирського салону (бортпровідник); 6) диспетчер із забезпечення польотів.

Вивчення нормативних характеристик авіаційного персоналу показує, що представники перерахованих вище професійних груп реалізують такі функції.

1. Пілот (командир) повітряного судна. Функції суб'єктів цієї групи поділяються на три види: а) що їх перед польотом або передпольотний, б) виконувати під час польоту, в) виконувати після польоту. Практика показує, що основними з них є: отримання необхідного комплексу документів пов'язаних з виконанням польоту; проведення зовнішнього огляду літака; перевірка необхідних для виконання польоту приладів та обладнання, наявності керівництва, відповідних документів для виконання польоту, наявності діючих карт, таблиць і відповідні супровідні документи, а також всіх членів екіпажу; перевірка розташування і закріплення вантажу, кількість палива на борту, необхідного на політ відповідно до вимог; визнання повітряного судна придатним до виконання польотів; контроль за заповненням льотної документації та бортового журналу; виконання відповідних звітів.

2. На диспетчера управління повітряним рухом (диспетчер служби руху) покладено здійснення безпосереднього управління повіт-

ряним рухом, диспетчерське обслуговування повітряних суден; видача дозволу на посадку, зліт, вхід в аеродромний круг польотів, рулювання і рекомендацій екіпажам повітряних суден по відході на запасний аеродром; прийняття заходів щодо запобігання небезпечних зближень повітряних суден, а також їх скупчення в зоні очікування відповідного диспетчерського пункту; контролювання готовності злітно-посадкової смуги до прийому повітряних суден; вивчення та аналіз повітряного і метеорологічної обстановки в своєму і суміжних районах; вжиття заходів щодо запобігання входженню повітряних суден в зони небезпечних метеорологічних явищ; заборона екіпажам повітряних суден виконання польотів у випадках, коли не забезпечується безпека руху повітряних суден; виконання процедурного контролю за рухом повітряних суден, ведення встановленої документації, інформування відповідних служб (згідно встановленого порядку) авіаційних підприємств про рух повітряних суден.

3. Персонал з технічного обслуговування повітряних суден. До цієї професійної групи належать інженери, техніки, механіки, які відповідають кваліфікаційним вимогам відповідно до Part-66 [10]. Їх основними функціями є розробка місячних, кварталних і річних планів (графіків) різних видів технічного обслуговування авіаційної техніки та ремонту обладнання, а також вживання заходів щодо поліпшення експлуатації та обслуговування авіаційної техніки та забезпечення безпеки польотів, контролювання виконання затверджених планів (графіків); впровадження систем комплексного регламентованого обслуговування, які забезпечують своєчасне налагодження і ремонт обладнання; участь у проведенні перевірок технічного стану обладнання, якості ремонтних робіт, а також у прийманні устаткування, яке надходить на підприємство, у необхідних випадках оформлення документації на його списання або передавання іншим структурним підрозділам (підприємствам); здійснення контролю за діяльністю підпорядкованого персоналу при проведенні обслуговування авіаційної техніки та ремонтних робіт і випробувань устаткування, за додержанням правил експлуатації, технічного обслуговування та нагляду за ними; розробка заходів, спрямованих на вдосконалення організації обслуговування і ремонту устаткування, а також розробка нормативних матеріалів з профілактичного обслуговування і ремонту устаткування (нормативи ремо-

тно-експлуатаційних витрат, строків служби запасних частин, номенклатури змінних та швидкозношуваних деталей, норми і ліміти витрат мастильних матеріалів); здійснення контролю за дотриманням встановлених термінів складання відомостей дефектів, заявок на проведення ремонту; виконання робіт з огляду, технічного обслуговування повітряних суден або їх елементів і систем (планера, двигуна, радіо – та іншого обладнання), свідчень про придатність до польоту повітряного судна або його елементів і підписання свідоцтва про технічне обслуговування в межах повноважень; дотримання правил і норм охорони праці, виробничої та трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку.

4. Член випробувального екіпажу. Функціями такого екіпажу є підготовка та узгодження програм льотних випробувань і обльотів з відповідної тематики, методичних вказівок до завдань на польоти; організація, підготовка та проведення льотних випробувань і обльотів повітряних суден з відповідної тематики; здійснення контролю заходів щодо забезпечення безпеки випробувальних польотів та обльотів; реєстрація необхідних параметрів при виконанні польотів; підготовка та виконання звітів за результатами випробувальних польотів і обльотів з відповідної тематики.

5. Член екіпажу пасажирського салону (бортпровідник) виконує такі функції: проведення передпольотного і післяпольотного огляду внутрішніх приміщень на авіаційну безпеку повітряного судна; отримання передпольотних інструктажів (з техніки безпеки, з розміщення бортпровідників на випадок аварійної ситуації й ін.); прийняття перед польотом і здавання після прильоту побутового, аварійно-рятувального обладнання; забезпечення прийому під особистий розпис і розміщення багажу, вантажу на борту повітряного вантажу відповідно до вимог графіка, згідно з документами; контролю вивантаження багажу та інших вантажів, проведення огляду багажних приміщень; прийняття на борт повітряного судна засобів обслуговування пасажирів, сервісного інвентарю, буфетно-кухонного обладнання, бортового посуду та харчування; контролю санітарного стану повітряного судна (дотримання чистоти в пасажирських салонах, туалетних кімнатах, на робочих місцях); забезпечення взаємодії з екіпажем; забезпечення безпеки па-

сажирів у звичайних умовах польоту; забезпечення безпеки пасажирів в особливих та аварійних ситуаціях.

6. Диспетчер із забезпечення польотів (співробітник із забезпечення польотів). Ця професія заснована в 1938 році, коли рішенням Конгресу США був прийнятий Акт про Цивільну аеронавігацію, основною метою якого було досягнення максимального рівня безпеки та ефективності польотів. Диспетчер із забезпечення польотів забезпечує оперативне регулювання роботи екіпажу повітряного судна під час підготовки та виконання польоту. Складає плани польотів і подає їх до відповідних підрозділів обслуговування повітряного руху. Забезпечує контроль підготовки та виконання рейсів з дотриманням вимог безпеки польотів. Оцінює метеорологічну і навігаційну обстановку. Забезпечує експлуатанта необхідною інформацією для виконання польотів (дозволами, аеронавігаційною та метеорологічною інформацією і т.д.). Враховує і оцінює в аеронавігаційних розрахунках і оперативному плануванні рейсів технічні можливості повітряних суден та відповідного аеронавігаційного обладнання, інші обмеження, які впливають або можуть вплинути на виконання польотів. Аналізує відповідність льотно-технічних характеристик повітряних суден, на яких будуть виконуватися рейси, обсяги комерційного завантаження, характеристикам і станам злітно-посадкових смуг і метеорологічним умовам на аеродромі призначення, запасних аеродромах і на маршруті польоту. При виявленні технічних обмежень повітряних суден, в їх льотно-експлуатаційних характеристиках, нормах робочого часу екіпажів або обмежень технічних можливостей аеропортів і їх відповідного наземного обладнання інформує про це відповідні підрозділи експлуатанта. При необхідності ініціює виконання польоту за змінним маршрутом, затримку або скасування рейсу, координуючи свої дії з відповідними службами, розраховує оптимальну кількість палива для кожного рейсу, виходячи з економічності та безпеки його виконання у разі виникнення нештатної ситуації. Контролює виконання польоту, використовуючи комунікаційні засоби. Контролює дотримання членами екіпажу норм робочого часу і передпольотного відпочинку. При виникненні нестандартних або аварійних ситуацій діє відповідно до встановлених інструкціями та планами дій.

Аналіз функцій кожної професійної групи показує, що всі вони в тій чи іншій мірі реалізуються з метою забезпечення безпеки польотів. Разом з цим, вважаємо за можливе, розділити їх на функції: а) прямо і безпосередньо забезпечують безпеку польотів і б) опосередковано забезпечують безпеку польотів.

Їх дослідження із застосуванням методів формалізації та ідеалізації дозволяє вважати, що функції, які прямо і безпосередньо забезпечують безпеку польотів у пілота (командир) повітряного судна – 92%; у диспетчера управління повітряним рухом (диспетчера служби руху) – 90 %; у персоналу з технічного обслуговування повітряних суден – 84 %; у членів випробувального екіпажу – 96 %; у члена екіпажу пасажирського салону (бортпровідник) – 54 %; у диспетчера із забезпечення польотів – 91%.

Відповідно функції, які побічно забезпечують безпеку польотів пілота (командир) повітряного судна – 8 %; у диспетчера управління повітряним рухом (диспетчера служби руху) – 10 %; у персоналу з технічного обслуговування повітряних суден – 16 %; у членів випробувального екіпажу – 4 %; у члена екіпажу пасажирського салону (бортпровідник) – 46 %; у диспетчера із забезпечення польотів – 9 %.

До суб'єктів, які нормативно не детерміновані Повітряним кодексом України 2011 року як авіаційний персонал, але сприймаються працівниками цивільної авіації, діяльність яких безпосередньо пов'язана з її використанням (назвемо їх «іншим персоналом, діяльність якого безпосередньо пов'язана з використанням цивільної авіації»), належать: 1) працівники Державної авіаційної служби України – центрального органу виконавчої влади у сфері регулювання авіатранспортної діяльності, який забезпечує потреби народу України в безпечних внутрішніх і міжнародних перевезеннях; 2) працівники авіакомпаній (експлуатанти), які здійснюють внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів; 3) працівники аеропортів, що забезпечують обслуговування пасажирів, польотів та експлуатацію повітряних суден, будівель і споруд, а також засобів забезпечення польотів; 4) працівники аеродромів, що забезпечують зліт, посадку, розміщення та обслуговування літаків; 5) працівники підприємств з технічного обслуговування і ремонту, що забезпечують льотну придатність повітряних суден та їх технічне обслуговування; 6) державні інспектори з авіаційного на-

гляду, що здійснюють інспектування об'єктів і суб'єктів авіаційної діяльності та контроль за виконанням ними авіаційних правил України; 7) працівники навчальних закладів (проводять підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у сфері цивільної авіації); 8) працівники підприємств-виробників авіаційної техніки в Україні, що забезпечують постачання авіаційної техніки експлуатантам і авторський нагляд за її експлуатацією; 9) працівники Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами здійснюють технічне розслідування авіаційних подій та підготовку висновків та рекомендацій; 10) працівники Українського державного проектно-технологічного та науково-дослідного інституту цивільної авіації «Украеропроект». З вересня 1993 р. «Украеропроект» має державну ліцензію України на право виконання проектно-технологічних і науково-дослідних робіт, проведення наукової і науково-технічної експертизи в галузі комплексного проектування аеропортів, розвитку наземної інфраструктури авіаційного транспорту, авіаремонтних заводів та інших об'єктів наземного забезпечення цивільної авіації; 11) працівники Державного підприємства з обслуговування повітряного руху України (Украерорух). Підприємство уповноважене державним регулюючим органом цивільної авіації (Державіаслужбою України) здійснювати аеронавігаційне обслуговування в повітряному просторі, обслуговування повітряного руху (ОПР) України та в повітряному просторі над відкритим морем. Відповідальність за ОВС покладено на Україну Міжнародною організацією цивільної авіації (ІКАО).

Аналіз функцій цих професійних груп працівників сфери цивільної авіації свідчить про їх спрямованість (прямо чи опосередковано) на забезпечення безпеки польотів.

Так, наприклад, у кадрового складу Державної авіаційної служби України налічується понад 300 функцій різного ієрархічного рівня та призначення. Вони сформульовані і деталізовані в положенні про її департаменти, сектори і управління та інші структурні складові. Для реалізації функцій, спрямованих на досягнення безпеки авіації, Державна авіаційна служба здійснює сертифікацію і реєстрацію всіх суб'єктів системи авіаційного транспорту, а також здійснює нагляд за дотриманням авіаційних правил України всіма суб'єктами циві-

льної авіації та їх інспектування. Це, зокрема, внесення пропозиції щодо формування державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору та її реалізація; здійснення державного контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації; організація розробки нормативно – правової бази для регулювання діяльності у галузі цивільної авіації; проведення сертифікації та реєстрації об'єктів і суб'єктів цивільної авіації та ліцензування авіаційних перевезень; регулювання використання повітряного простору та здійснення організації повітряного руху та авіаційних перевезень; сприяння здійсненню зовнішньоекономічної та міжнародно -правової діяльності цивільної авіації.

Працівники аеропортів здійснюють обслуговування пасажирів, обробку багажу, вантажів, пошти; обслуговування повітряних суден; забезпечення авіаційної безпеки; забезпечення технологічних процесів; надання сервісних послуг пасажиром і клієнтурі (харчування, торгівля, розваги, побутове обслуговування, медицина та ін.); забезпечення аварійно – рятувальних робіт; забезпечення економічної ефективності та перспективи виробничого розвитку аеропорту; експлуатацію, реконструкцію та будівництво об'єктів і комплексів; забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, укладання комерційних, технічних та інших договорів і угод; забезпечення екології та охорони навколишнього середовища на території аеропорту і суміжній території; організацію цивільної оборони мобілізаційних об'єктів; організацію підготовки та перепідготовки кадрів.

До функцій працівників авіакомпанії, які за певних умов можуть виконувати працівники аеропортів, відносяться: льотна експлуатація повітряних суден; технічне обслуговування повітряних суден; періодичне обслуговування повітряних суден; обслуговування авіаперевезень (комерційне обслуговування повітряних суден на пероні, обслуговування пасажирів, обробка багажу, пошти та вантажів в аеровокзалі); обслуговування авіаперевезень (комерційне обслуговування повітряних суден на пероні, обслуговування пасажирів, обробка багажу, пошти та вантажів в аеровокзалі); підготовка персоналу; адміністративне управління.

Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами виконує такі функції: забезпечення проведення об'єктивного розслідування авіаційних подій, що сталися на території України з цивільними повітряними суднами, і авіаційних пригод,

що сталися на території іноземних держав з цивільними повітряними суднами України, забезпечення збору інформації про виявлені експлуатаційно-льотні фактори і ризики, відхилення, аналіз, дослідження та узагальнення даних, що стосуються безпеки польотів; участь у роботі міжнародних авіаційних організацій, сприяння розвитку міжнародних науково-технічних та інформаційних зв'язків у сфері технічного розслідування і запобігання авіаційних подій; вивчення та поширення передового досвіду і методів проведення незалежного розслідування, управління безпекою польотів серед персоналу авіакомпаній, працівників підприємств, установ, організацій, органів обслуговування повітряного руху, які беруть участь у проведенні розслідувань; підготовка звітів та рекомендацій за результатами розслідування авіаційних подій; взаємодія з відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та населенням при організації та проведенні розслідування авіаційних подій, охорони місця події та збереження речових доказів; взаємодія з МЗС, консульськими установами України, компетентними міжнародними організаціями та авіаційним органом влади іноземної держави, на території якого відбулася авіаційна подія з цивільним повітряним судном України або якщо це повітряне судно (обладнання) було виготовлено в Україні; облік авіаційних подій.

Наприклад, працівники державного підприємства «Антонов» здійснюють розробку та будівництво нових літаків і модифікацію раніше створених, забезпечення їх експлуатаційного супроводу, виконання інжинірингових робіт з підвищення ресурсу експлуатованої авіатехніки, проведення навчання і перенавчання льотного і технічного персоналу, підготовку висококваліфікованих фахівців для надання допомоги в освоєнні авіатехніки і навчання національних кадрів; на чартерній основі здійснюють міжнародні перевезення вантажів, у тому числі і нестандартних; приймають участь у міжнародній кооперації з проектування і виробництва авіатехніки, створення наземних транспортних засобів.

Домінування в компетенції суб'єктів авіаційної діяльності функцій щодо забезпечення авіаційної безпеки відповідає зобов'язанням України, які випливають з факту її вступу в ІКАО та ратифікації в повному обсязі Чиказької Конвенції 1947 року – «конституції міжнародної цивільної авіації», покликаної запобігти загрози загальній безпеці в світі.

Висновки. Таким чином, і авіаційний персонал, та інший персонал, діяльність якого безпосередньо пов'язана з використанням цивільної авіації, виконують однотипні по своїй генетичній природі і цілям функції.

Такий висновок дає підстави говорити про системну єдність: а) авіаційного персоналу, детермінованого нормами Повітряного кодексу України 2011 р. і б) іншого персоналу, діяльність якого безпосередньо пов'язана з використанням цивільної авіації. На цій підставі доцільно ввести в авіаційно-правову сферу поняття «персонал цивільної авіації».

Література

1. *Повітряний кодекс України*: Закон від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

2. *Государственная программа авиационной безопасности гражданской авиации*, утверждена Законом Украины от 20 февраля 2003 года № 545-IV; *Правила сертификации аэропортов*, утвержденные приказом Госавиаслужбы от 13.06.2006 № 407; *Инструкция о порядке перевозки оружия и боеприпасов пассажирскими рейсами авиационного транспорта*, утвержденная приказом Госавиаслужбы от 18.03.2005 № 199 и др. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rada.gov.ua>.

3. *Приложение 1 Конвенции о международной гражданской авиации «Стандарты и Рекомендуемая практика по выдаче свидетельств авиационному персоналу»* (восьмое издание) // ИКАО, 1998. – С. 5-6.

4. *Воздушный кодекс Российской Федерации*. Принят Государственной Думой 19 фев-

раля 1997 года // СЗ РФ. – 1997. – № 12. – Ст. 1383.

5. *Авиационная энциклопедия* / [гл. ред. Г. П. Свищев] – М. : БРЭ, 1994. – 414 с.

6. *Дараганова Н. В.* Авиационный персонал гражданской авиации Украины: понятие и состав / Н. В. Дараганова // *Предпринимательство, хозяйство и право*. – 2006. – № 5. – С. 170-173.

7. *Котов А. И.*, *Советское воздушное право* / А. И. Котов, Н. Н. Остроумов, М. М. Волков и др. [под общ. ред. Н. Н. Остроумова]. – Москва : Воздушный транспорт, 1990. – 279 с.

8. *Ковтюх Н. Г.*, *Скрипник Ф. И.*, *Рева А. Н.* Организация летной работы в вопросах и ответах: учебно-методическое пособие / Н. Г. Ковтюх, Ф. И. Скрипник, А. Н. Рева. – М.: КМУГА, 1998. – 212 с.

9. *Хоменко В. Н.* Материальная ответственность авиаработников за ущерб, причиненный авиапредприятию / В. Н. Хоменко. – К.: КИИГА, 1988. – 52 с.; *Предупреждение неприятных событий в полете, обусловленных деятельностью экипажа* / Г. С. Карапетян, Н. Ф. Михайлик, С. П. Пичко, А. И. Прокофьев. – М.: Транспорт, 1989. – 173 с.; *Лебедева М. Ю.* Основы правового регулирования труда работников гражданской авиации / М. Ю. Лебедева – М. : Возд. транспорт, 1990. – 169 с.

10. *Правила видачі свідоцтв персоналу з технічного обслуговування повітряних суден (Part-66)*: Наказ Міністерства інфраструктури України від 27.07.2011 № 238, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18.08.2011 за № 987/19725 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 66. – С. 40. – Ст. 2560.

О. А. Гусар

Авиационный персонал: обновление понятия

В статье исследуются нормы Воздушного кодекса Украины, регламентирующие понятие и статус авиационного персонала. Анализируется их корреляция с нормативными положениями актов Государственной авиационной службы Украины. На основании анализа сделан вывод об отсутствии в нормативно зафиксированной структуре авиационного персонала большой группы субъектов, выполняющих однотипные с ним функции. Эту часть персонала предложено определить как «другой персонал, деятельность которого непосредственно связана с использованием гражданской авиации». Единство правовой природы функций авиационного персонала и другого персонала, деятельность которого непосредственно связана с использованием гражданской авиации, позволило определить как «персонал гражданской авиации». На этом основании сформулированы предложение о целесообразности использования в авиационно-правовой сфере понятия и термина «персонал гражданской авиации» вместо понятия и термина «авиационный персонал».

Ключевые слова: авиационный персонал, безопасность полетов, Воздушный кодекс Украины, персонал гражданской авиации, функции персонала гражданской авиации.

O. Husar

Aviation personnel: update of the concepts

The article investigates the standards of the Air Code of Ukraine that regulate the concept and status of aviation personnel. The article analyzes their correlation with the regulations state of the Aviation Service acts of Ukraine. The author concludes that the normative fixed structure of aviation personnel missing a large group of subjects who perform with him the same type of function. This part of the personnel is proposed to be defined as «other personnel whose activities are directly related to the use of civil aviation». The unity of the functions legal nature of aviation personnel and other personnel, whose activities are directly related to the use of civil aviation, allows defining as «civil aviation personnel». On this basis, the author formulates a proposal to expediency of using in the aviation notion and the term «civil aviation personnel» instead of the notion and the term «aviation personnel».

Keywords: aviation personnel, flight safety, Air Code of Ukraine, civil aviation personnel, functions of civil aviation personnel.